

LOOVMAASTIK OÜ

Address: L.Tolstoi 14-1 Tartu 50106

tel: +372 52 39 277 email: info@loovmaastik.ee

reg nr: 11892958

mtr nr: EEP002663

Muinsuskaitse tegevusloa reg nr: E 584/2011

Töö nr 089DI17

A – 089DI17

Huvitatud asutus: Narva Linnavalitsuse Arhitektuuri- ja Linnaplaneerimise Amet

reg nr: 75029820

Address: Peetri plats 5, 20308 Narva

Kontaktandmed: Tel. 3599050, E-post: info@narvaplan.ee

Objekti asukoht: Narva linn

DENDROLOOGILINE INVENTEERIMINE KRAAVI TN 1 MAA-ALAL

Volitatud maastikuarhitekt VII

Toomas Pöld */allkirjastatud digitaalselt/*

Tartu

2017

Sisukord

1. Seletuskiri	3
1.1. SISSEJUHATUS	3
1.2. METOODIKA	3
1.3. PUITTAIMESTIKU ÜLDANDMED	4
1.4. VÄÄRTUSHINNANGUD (eraldi üksikpuude, puude rühmade, metsaosade, põõsaste ja põõsarühmade kohta)	5
1.5. ALAL KASVAVATE KAITSTAVATE LOODUSOBJEKTIDE LIIK JA KAITSEKATEGOORIA	7
1.6. JÄRELDUSED	7
1.7. ETTEPANEKUD	8
1.8. KOKKUVÕTE	9
1.9. LISA 1a. Puude haljastusliku väärtuse hindamise skaala	10
1.10. LISA 1b. Põõsaste haljastusliku väärtuse hindamise skaala	11
2. Joonised	
2.1. JOONIS 1 - Dendrooloogilise inventuuri joonis	

1. Seletuskiri

1.1. SISSEJUHATUS

Dendroloogiline inventuur viidi läbi detsembris 2017, Narva linnas, Kraavi tn 1 kinnistul ja sellega piirneval tänava maa-alal. Puittaimestiku haljastusliku hinnangu koostas ja välitööd teostas maastikuarhitekt Toomas Pöld.

Uuritava Kraavi tn 1 kinnistu suurus koos piirneva tänava maa-alaga on ca 0,8 ha.

1.2. METOODIKA

Haljastuse hinnangu välitööd ja vormistus on teostatud vastavalt Tallinna Linnavalitsuse määrusele nr. 34 **“Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord”**, kehtib alates 3. maist 2006. Välitöödel hinnati kõik alusplaani (M 1:500) olevad üksikpuud, mille kõrgus on üle 2m ja rinnasdiameeter suurem, kui 8cm. Haljastuse hinnangu joonisele kanti hinnatud puude võrade projektsiooni kontuurid ja vastav jrk number. Objektide andmed kanti algul mustandpilaanidele ja tabelisse ning hiljem vormistati digitaalselt arvutis. Tabel 1 nimekirjas järgneb igale numbrile (mis kajastub haljastuse hinnangu plaanil) puittaimetaksoni nimi; puu diameeter 1,3 m kõrgusel sentimeetrites (kui on tegemist mitmeharulise puuga, on diameetrid eraldatud sümboli "&" abil; väga ebasümmeetrilise tüve puhul on mõõdetud diameeter kahes suunas ja tähistatud sümboli "/" abil, väga lähestikku kasvavad üheliigilised tüved on eraldatud sümboli “,“ abil); puittaimede kõrgus meetrites; üksikpuudel suurim võra läbimõõt meetrites; haljastusliku väärtuse hinne ja märkused. Kõrgus mõõdeti puudel visuaalselt. Hinnati iga puittaimede haljastuslik väärtus antud kohal.

Aluseks olid siin 5-astmelised skaalad (LISA 1a “Puude haljastusliku väärtuse hindamise skaala”; LISA 1b “Põõsaste haljastusliku väärtuse hindamise skaala”). Puittaimede haljastuslik väärtus on *joonisel 1* ära toodud vastavate värvidega:

I klass – punase värviga

II klass – sinise värviga;

III klass – rohelise värviga;

IV klass – oranži värviga;

V klass – pruuni värviga.

1.3. PUITTAIMESTIKU ÜLDANDMED

Hinnatud kõrghaljastus on jaotatud väärtushinnangute järgi viide erinevasse klassi. Mida pikemaalisem, vanem (ajalooliselt oluline), suuremate dimensioonidega, hea tervisliku seisundiga, linnakeskkonnas vastupidav ja võõrliikide puhul ka haruldaseim, seda väärtuslikum on üldjuhul puittaim.

I klassi kuuluvad väga suurte dimensioonidega kodumaised põlispuud ja suurte dimensioonidega eksootilised võõrliigid (uuritud alal puuduvad). II klassi kuuluvad täisealised ilusad, heas tervislikus seisundis kodumaised pikaealised väärtuslikud liigid ja samade tunnustega võõrliigid (harilik pärn, harilik tamm ja harilik hobukastan). III klassi kuuluvad peamiselt ilusad, heas tervislikus seisundis täisealised lühemaalisemad liigid (sookask, harilik saar, harilik vaher, põõsastest läikiv tuhkpuu) ja nooremad või vigastuste ning väheste kuivamistunnustega eelpool nimetatud väärtuslikumad liigid. IV klassi kuuluvad oluliste kahjustustega kõik eelnimetatud liikide täisealised puittaimed ning väga noored ja terved puittaimed sh ka isetekkelised võsud, põõsastest kuuluvad siia harilik sirel ja harilik põisenelas. V klassi kuuluvad kõigi eelnimetatud liikide surnud eksemplarid (50% ja enam kuivamistunnustega puud on loetud surnud puudeks). Uuritud alal surnud puud puuduvad. Puittaimestiku liigirikkus on ala väiksust arvestades keskmine. Uuritud alal on kokku 11 liiki puittaimi, millest 7 on kodumaised ja 4 on võõrliigid. Alal hinnati kokku 85 erinevat puittaimet ühikut.

1.4. VÄÄRTUSHINNANGUD (eraldi üksikpuude, puude rühmade, metsaosade, põõsaste ja põõsarühmade kohta)

Tabel 1

Puittaimede numereeritud nimekiri vt ka joonis 1

Jrk. nr.	Puittaimeni nimi	Hindamise objekt	Rinnasdiameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast)	Kõrgus / Kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus	Märkused
1	hrl jalakas	puu	65	16	10	III	10% kuiv, seenhaigus
2	hrl pihlakas	puu	17&15	8	7	IV	10% kuiv, tüvekahjustus
3	hrl vaher	puu	24&21&18	11	7	IV	
4	hrl jalakas	puu	43	17	8	III	
5	hrl vaher	puu	21&26&32	17	8	IV	10% kuiv, seenhaigus
6	sookask	puu	48	21	10	III	
7	hrl hobukastan	puu	40	15	10	II	
8	hrl pihlakas	puu	11&11	7	5	IV	40% kuiv
9	hrl vaher	puu	32	16	12	III	
10	hrl vaher	puu	28&25	18	11	III	
11	hrl jalakas	puu	36	22	10	III	
12	hrl pihlakas	puu	18&11&17	8	6	III	tüvekahjustus
13	hrl saar	puu	48	23	12	III	
14	hrl saar	puu	49	23	11	III	
15	läikiv tuhkpuu	hekk		1,5	1	III	pöetav hekk
16	hrl tamm	puu	23	10	6	II	
17	hrl tamm	puu	28	13	6	II	
18	hrl jalakas	puu	9&7	3	4	IV	
19	hrl vaher	puu	35	23	10	III	
20	hrl vaher	puu	41	23	8	II	
21	hrl sirel	4 põõsast		3	3	IV	hooldamata
22	hrl jalakas	põõsasjas		4	4	IV	hooldamata
23	harilik põisenelas	2 põõsast		3	3	IV	hooldamata
24	hrl vaher	puu	42&28	18	9	III	hooldamata
25	hrl vaher	puu	43	18	10	III	
26	hrl hobukastan	puu	34	17	8	II	
27	hrl tamm	puu	35	21	9	II	
28	hrl tamm	puu	8	3	2	IV	
29	hrl vaher	puu	36	15	10	III	Hooldamata
30	hrl pärn	puu	41	8	3	II	nudipuu
31	hrl pärn	puu	39	8	3	II	nudipuu
32	hrl pärn	puu	36	8	3	II	nudipuu
33	hrl pärn	puu	37	8	3	II	nudipuu
34	hrl pärn	puu	42	8	3	II	nudipuu
35	hrl pärn	puu	29	8	3	II	nudipuu
36	hrl pärn	puu	38	8	3	II	nudipuu
37	hrl pärn	puu	31	8	3	II	nudipuu

Jrk. nr.	Puittaime nimi	Hindamise objekt	Rinnasdiameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast)	Kõrgus / Kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljas-tuslik väärtus	Märkused
38	hrl pärn	puu	28	8	3	II	nudipuu
39	hrl pärn	puu	33	8	3	II	nudipuu
40	hrl pärn	puu	30	8	3	II	nudipuu
41	hrl pärn	puu	36	8	3	II	nudipuu
42	hrl pärn	puu	40	8	3	III	nudipuu, tüve kahjustus
43	hrl saar	puu	42	9	3	III	nudipuu
44	hrl saar	puu	33	9	3	III	nudipuu
45	hrl saar	puu	48	9	3	III	nudipuu
46	hrl pärn	puu	50	9	3	III	nudipuu, seenhaigus
47	hrl saar	puu	34	9	3	III	nudipuu
48	hrl saar	puu	38	9	3	III	nudipuu
49	hrl saar	puu	35	9	3	III	nudipuu
50	hrl pärn	puu	37	15	7	II	latv ära lõigatud
51	hrl pärn	puu	35	13	7	II	latv ära lõigatud
52	hrl pärn	puu	45	10	5	II	latv ära lõigatud
53	hrl pärn	puu	39	17	7	II	
54	hrl pärn	puu	40	15	8	II	
55	hrl pärn	puu	46	15	8	II	
56	hrl jalakas	puu	42&48	19	13	III	
57	hrl vaher	puu	48&48	21	14	III	
58	hrl saar	puu	42&46	23	10	III	
59	hrl pärn	puu	65	26	13	II	
60	hrl vaher	puu	25	9	5	IV	
61	hrl vaher	puu	32	15	10	III	
62	hrl vaher	puu	25	12	6	IV	
63	hrl vaher	puu	34	22	7	III	
64	hrl vaher	puu	47	23	10	III	
65	hrl saar	puu	17	10	4	IV	
66	hrl saar	puu	13&17	12	5	IV	
67	hrl vaher	puu	24&24	12	7	III	
68	hrl saar	puu	33	16	7	III	
69	hrl vaher	puu	45	17	10	III	
70	hrl vaher	puu	32	12	7	III	
71	hrl vaher	puu	27	15	8	III	
72	hrl vaher	puu	32	11	7	III	
73	hrl saar	puu	40	15	8	III	
74	hrl pärn	puu	22	15	3	III	
75	hrl hobukastan	puu	22	13	7	III	
76	hrl hobukastan	puu	37	13	8	II	
77	hrl vaher	puu	38	16	9	III	tüvekahjustus
78	hrl vaher	puu	28	16	7	III	
79	hrl saar	puu	40	17	12	III	
80	hrl hobukastan	puu	35	10	8	II	tüve-

Jrk. nr.	Puittaimeni nimi	Hindamise objekt	Rinnasdiameeter (diameeter 1,3 m kõrguselt maapinnast)	Kõrgus / Kõrguste vahemik, m	Võra suurim läbimõõt, m	Haljastuslik väärtus	Märkused
							kahjustus
81	hrl saar	puu	44&25	17	12	III	
82	hrl vaheer	puu	36&40	13	8	II	
83	hrl hobukastan	puu	35&33	10	8	II	
84	hrl vaheer	puu	33	14	11	III	
85	läikiv tuhkpuu	põõsas	36&40	1	1	III	

Tabel 2

Puittaimede nimekiri

Jrk. nr.	Kodumaisus	Taksoni eestikeelne nimi	Taksoni teaduslik nimi
1	+	harilik pärn	Tilia cordata
2	+	harilik jalakas	Ulmus glabra
3	+	Harilik pihlakas	Sorbus aucuparia
4	+	harilik vaheer	Acer platanoides
5	+	harilik tamm	Quercus robur
6	+	sookask	Betula pubescens
7	+	harilik saar	Fraxinus excelsior
8	-	harilik hobukastan	Aesculus hippocastanum
9	-	harilik sirel	Syringa vulgaris
10	-	läikiv tuhkpuu	Cotoneaster lucidus
11	-	harilik põisenelas	Physocarpus opulifolius

1.5. ALAL KASVAVATE KAITSTAVATE LOODUSOBJEKTIDE LIIK JA KAITSEKATEGOORIA

Puudub

1.6. JÄRELDUSED

Hinnatud haljastuslike objektide koguste vahemik väärtushinnangute kaupa kujunes järgmiselt:

I väga väärtuslikud – puuduvad:

II väärtuslikud – 29 (34%);

III olulised – 42 (50%);

IV väheväärtuslikud – 14 (16%);

V Likvideeritavad (praktiliselt surnud puud) – puuduvad.

Tuginedes eelnimetatud väärtusklasside ja koguste vahekorrale, kus väärtuslikud ja olulised puittaimed moodustavad 86%, võib ala kõrghaljastust pidada keskmisest väärtuslikumaks.

Kodumaised puittaimed moodustavad kogu hinnatud puittaimestikust 91%.

Kodumaistest liikidest esineb harilik pärn, harilik tamm, harilik vaher, harilik jalakas, harilik saar, sookask ja harilik pihlakas. Võõrliikidest esineb harilik hobukastan, harilik sirel, läikiv tuhkpuu ja harilik põisenelas. Vigastustega, haigustega ja kuivamistunnustega puittaimi oli ca 1/10. Peamiselt esines kuivamistunnuste ja tüvekahjustusega puid. Uuritud ala võõrliikidest kõige tähelepanuväärsemad puittaimed on täisealised harilikud hobukastanid. Kodumaistest liikidest on kõige tähelepanuväärsemad täisealised harilikud pärnad.

1.7. ETTEPANEKUD

Säilitada kõik väärtuslikud ning võimalusel olulised puittaimed. Kindlasti säilitada Vestervall tänavaäärsed nudipuud (harilikud pärnad ja harilikud saared, va puu nr 43 harilik saar, mis rikub allee rütmi), mis on üks osa Vestervalli tänava terviklikust alleest.

Kohad, kus vähemväärtuslikud puittaimed segavad väärtuslikumate kasvu (kasvavad näiteks üksteisele liiga lähestikku), tuleb vähemväärtuslikumad puittaimed likvideerida. Juhul kui sama väärtusega puittaimed segavad teineteise kasvu, tuleb alles jätta elujõulisem (haigusteta ja vigastusteta) püstisema tüvega, dekoratiivsema võra ja suuremate dimensioonidega puu (vt *täpsemalt joonis 1*).

Uue kõrghaljastuse kavandamisel lähtuda piirkonna kõrghaljastuse liigilisusest (tüüpilised linnahaljastuse ja pargi puud - harilik pärn, harilik tamm, harilik vaher, harilik jalakas, harilik saar ja võimalusel ka mõni okaspuu). Olemasolev läikiva tuhkpuu hekk võimalusel säilitada, kuid ülejäänud üksikud põõsad võiks asendada suuramate põõsastike ja hekkidega, kus lindudel oleks rohkem ka

pesitsusvõimalusi. Likvideeritav kõrghaljastus ja uute puude ning põõsaste ligikaudne paiknemine määratakse detailplaneeringuga. Kavandatud puittaimede liigiline koosseis ja muu haljastuse detailsem info antakse projekteerimise staadiumis. Projekteerimise staadiumis tuleb kaasata ka maastikuarhitekt, kes omab kutsetunnistust (volitatud maastikuarhitekt, tase VII).

1.8. KOKKUVÕTE

Olemasoleva kõrghaljastuse seisukord on hea. Kõrghaljastuse hooldustihedust tõsta peamiselt just hooldamata puude ja põõsaste puhul vt tabel 1. Liiga lähestikku kasvavate puude hulgast raiuda välja vähemväärtuslikumad, haiged, kuivanud, nooremad ja vähemdekoratiivsema võraga puud, mis liigiliselt ega asukohalt ei ole sobilikud. Likvideerida puudelt kuivanud oksad. Võimalusel väheväärtuslikud puittaimed asendada antud keskkonda sobivamate ja väärtuslikumate liikidega. Sobilikeks liikideks on haigustele vastupidavad puittaimed, mis antud piirkonnale on iseloomulikud. Täpsemad haljastuse hooldustingimused, likvideeritava ja rajatava kõrghaljastuse ettepanekud antakse uuritud ala edasise planeerimise ja projekteerimise käigus.

Dendroloogiline inventuur kehtib 5 aastat.

Dendroloogilise inventuuri on koostanud:

Toomas Pöld /*allkirjastatud digitaalselt*/

volitatud maastikuarhitekt VII

Tartus, 05.01.2017.

Adress: L.Tolstoi 14-1 Tartu 50106

tel: +372 52 39 277

email: info@loovmaastik.ee

1.9. LISA 1a. Puude haljastusliku väärtuse hindamise skaala

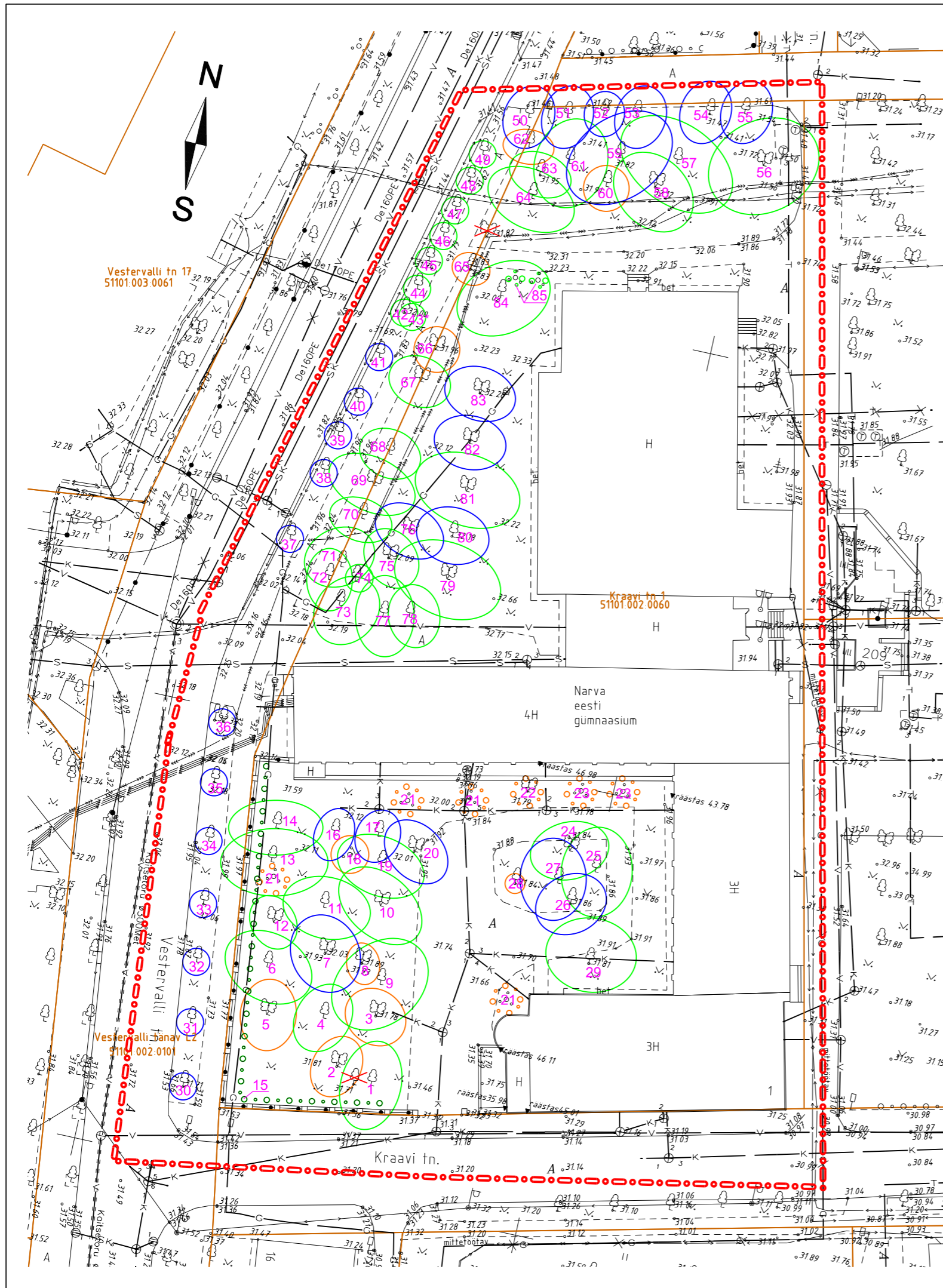
- 1) Eriti väärtuslik puu (I väärtusklass) – dekoratiivsete ja/või pikaealiste ning haigustele ja kahjuritele vastupidavate puuliikide eriti suured ja elujõulised eksemplarid. Puud, mis on dendrooloogilised haruldused või mis omavad ajaloolist või kultuuriloolist väärtust. Samuti looduskaitse all olevad puud. Kindlasti säilitada.
- 2) Väärtuslik puu (II väärtusklass) – dekoratiivne, pikaealine ning mehhaanilistest vigastustest, haigustest või kahjuritest kahjustamata (või väikese kahjustusega) puu. Dekoratiivsete, haigus- ning kahjurikindlate ja pikaealiste puuliikide noored elujõulised eksemplarid. Haljastusplaani (istutuskeemi) järgi istutatud puu. Omab olulist maastikulist ja ökoloogilist tähtsust. Säilitada.
- 3) Oluline puu (III väärtusklass) – dekoratiivne või pikaealine ning väheste mehhaanilistest vigastustest, haiguste- või kahjuritetunnustega, kuid veel elujõuline (juurdekasvu omav) puu. Puu, mis on osa ökoloogiliselt efektiivsest haljastusega kohast. Võimalusel säilitada.
- 4) Väheväärtuslik puu (IV väärtusklass) – puu, mis kahjustab või tulevikus hakkab kahjustama liigiliselt või asukohalt ala väärtuslikumat puud. Puu, mis on oma eluea lõpul kas vanuse või kahjustuste tõttu. Puu, mis on allasurutud seisundis. Linnahaljastuse seisukohalt väheväärtuslik puu, mida võib säilitada kui biomassi, kuid mis on soovitatav likvideerida või asendada väärtuslikumate puuliikidega. Võib likvideerida.
- 5) Likvideeritav puu (V väärtusklass) – haige elujõuetu, ohtlik puu, ning millel on antud kohal väike ökoloogiline tähtsus. Puu, mis on kuivanud, tugevasti kahjustunud varju, linnatingimuste, põlemise, mehhaaniliste vigastuste jms. tõttu. Puu, mis varjab ja kahjustab I ja II väärtusklassi puid või muud haljastust. Kuulub väljaraiumisele.

1.10. LISA 1b. Põõsaste haljastusliku väärtuse hindamise skaala

- 1) Eriti väärtuslik põõsas (I väärtusklass) - dekoratiivsete ja/või pikaealiste ning haigustele ja kahjuritele vastupidavate põõsaliikide eriti suured (ja elujõulised) eksemplarid. Looduskaitsealune põõsaliik ja dendroloogiline haruldus. Kindlasti säilitada.
- 2) Väärtuslik põõsas (II väärtusklass) – elujõuline ja/või tähelepanuväärsete dekoratiivsete iseärasustega põõsas; haljastusplaani (istutuskeemi) järgi istutatud leht- või okaspõõsas. Omab ökoloogilist ja ruumilist väärtust. Säilitada samas seisundis. Rühmad säilitada tervikuna või suurte rühmadena.
- 3) Oluline põõsas (III väärtusklass) – haljastusplaani (istutuskeemi) järgi istutatud või linnatingimustele vastupidav ja talvekindel ala ilmestavat ja keskkonda parandavat tähtsust omav leht- või okaspõõsas, mille dekoratiivsed omadused on vähenenud. Võimalusel säilitada ja noorendada.
- 4) Väheväärtuslik põõsas (IV väärtusklass) – lühiealine isekülvne või võsundiliselt levinud põõsas, mis kahjustab või tulevikus hakkab kahjustama liigiliselt/sordiliselt või asukohalt ala väärtuslikumat haljastust. Linnahaljastuse seisukohalt väheväärtuslik põõsas, mida soovi korral võib säilitada kui biomassi. Võib likvideerida.
- 5) Likvideeritav põõsas (V väärtusklass) – põõsas, mis on tugevasti kahjustunud varju, kahjurite, põlemise, mehaaniliste vigastuste jms. tõttu. Samuti põõsas, mis on haige, elujõuetu ning omab väikest ökoloogilist tähtsust. Põõsas, mis varjab ja kahjustab I ja II väärtusklassi põõsaid või muid haljastust. Võib likvideerida.

2. Joonised

2.1. JOONIS 1 - Dendroloogilise inventuuri joonis

TINGMÄRGID:

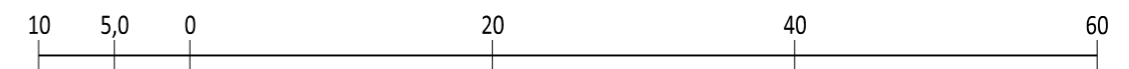
- Inventeeritava ala piir
- Krundipiir
- Väga väärtuslik puu (I klass)
- Väärtuslik puu, põõsas/hekk/võsa/puude rühm (II klass)
- Oluline puu, põõsas/hekk/võsa/puude rühm (III klass)
- Väheväärtuslik puu, põõsas/hekk/võsa/puude rühm (IV klass)
- Surmud puu (V klass)
- Haljastusliku objekti nr
- Likvideeritud puu või looduses mitte eksisteeriv puu

MÄRKUSED:

Dendroloogilise inventuuri on koostanud volitatud maastikuarhitekt VII: Toomas Põld

Puu jrk. nr on tärniga, kui puu ei ole geodeetilisele alusplaanile mõõdistatud.

Dendroloogilise inventuuri alusplaaniks on võetud Metricus OÜ poolt 2017. a novembris koostatud topo-geodeetiline alusplaan, töö nr 17G7962, täpsusastmega M 1:500.

 maastikuarhitektuuribüroo
 L. Tolstoi 14-1
 Tartu 50106
 tel: +372 52 39 277
 email: info@loovmaastik.ee
 reg nr: 11892958
 kmk reg nr: EE101417822
 mtr nr: EEP002663
 Muinsuskaitse tegevusluba
 reg nr: E 584/2011
 Volitatud maastikuarhitekt VII:
 Toomas Põld

Töö nimetus:		DENDROLOOGILINE INVENTEERIMINE KRAAVI TN 1 KINNISTUL	
Objekti asukoht:	Narva linn	Joonise nimetus:	Dendroloogilise inventuuri joonis
Allkiri:	Kuupäev: 05.01.18	Mõõtkava:	1: 500
		Töö nr:	089DI17
		Joonise nr:	1